

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2018

aruandeaasta lõpp: 31.12.2018

nimi: Õpetatud Eesti Selts

registrikood: 80084790

tänavatänu nimi: Lossi tn 3

maja ja korteri number:

linn: Tartu linn

vald: Tartu linn

maakond: Tartu maakond

postisihthumber: 51014

telefon: +372 53426644, +372 55690948

e-posti aadress: freydis.ehrlich@gmail.com

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	8
Bilanss	8
Tulemiaruanne	9
Rahavoogude aruanne	10
Netovara muutuste aruanne	11
Raamatupidamise aastaaruande lisad	12
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	12
Lisa 2 Raha	12
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	13
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	13
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	13
Lisa 6 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	14
Lisa 7 Liikmetelt saadud tasud	14
Lisa 8 Jagatud annetused ja toetused	14
Lisa 9 Tööjõukulud	15
Lisa 10 Seotud osapooled	15
Aruande allkirjad	16

Õpetatud Eesti Seltsi tegevus 2018. aastal

Liikmeskond ja juhatus

2018. aastakoosolekul võeti seltsi vastu üks uus liige: Sten-Erik Tammemäe. Auliikmeks valiti Jüri Ant. 2018. aastal lahkusid meie hulgast Mihkel Veiderma, Heino Noor, Nikolai Repän ja auliige Torkel Jansson. Seltsist astus välja Erki Tammiksaar. 2018. aasta lõpus oli seltsi liikmete nimekirjas 109 tegev- ja 15 auliiget.

Seltsi juhatus tegutses järgmises koosseisus: esimees Marju Luts-Sootak, aseesimehed Tiit Rosenberg ja Heiki Valk, liikmed Kersti Taal, Taavi Pae, Tõnu Tannberg, Piret Õunapuu, Andres Andresen ja Brita Melts.

Juhatus pidas tegevusaasta vältel kaks koosolekut: 17. jaanuaril ja 26. septembril. Lisaks lahendati mitmed konkreetseid päevaküsimused elektroonilise posti abil. Arutelude temaatika puudutas aastakoosolekut, konverentsi korraldamist, seltsi aastaraamatu ja muude publikatsioonide väljaandmist. Traditsiooniliselt olid kõne all ka stipendiumi määramine parima ÕES aastaraamatus avaldatud artikli eest, ettekandekoosolekute korraldamine ning muu jooksev asjaajamine.

Revisjonikomisjon tegutses koosseisus Arvo Järvet, Mare Rand ja Janet Laidla.

Seltsi praktilist asjaajamist korraldas ja aastaraamatu koostamisega tegeles sekretär-asjaajajana Freydis Ehrlich. ÕES aastaraamatu 2017 peatoimetaja oli Andres Andresen.

Seltsi liikmeskond on formaalselt arvukam kui selle tuumik, mille moodustab aktiivsemalt seltsi üritustel osalev ja stabiilselt liikmemakse tasuv osa. 2018. aastal laekus seltsi arvele ja sularahakassasse kokku 718 eurot 45 liikmelt. Võrreldes eelmise aastaga oli laekunud liikmemaksu summa tunduvalt suurem (2016. a – 549 eurot 40 liikmelt, 2015. a. – 391 eurot 54 liikmelt). Suur osa liikmetest tasub stabiilselt, kas igal aastal või korraga kahe-kolme või isegi rohkemate aastate eest. Paraku on endiselt neid seltsi liikmeid, kellel on liikmemaks tasumata üle kolme aasta.

Seltsi tegevus

Koosolekud ja teised avalikud üritused

2018. aastal korraldati 13 ettekandekoosolekut (võrdluseks: 2017. aastal 14 ettekandekoosolekut ja 2016. aastal 15 koosolekut), lisaks toimus üks konverents (sellest allpool).

Ettekandekoosolekutest ja konverentsist võttis kokku osa 224 kuulajat ehk keskmiselt 16 inimest ürituse kohta, neist 8,6 seltsi liiget ja 7,3 külalist, ehk sama palju kui eelmisel aastal (2017. a keskmiselt 15,8 inimest ürituse kohta ning 2016. a 20 inimest).

Ettekandekoosolekute kohta vt täpsemalt aruande lisas tabelit 2018. aasta üritustest.

23. novembril 2018 toimus konverents „Õpetatud Eesti Selts 180“. Kavas oli viis ettekannet. Kersti Taal rääkis ÕES-st eestlaste teadvuses, Piret Õunapuu Oskar Kallasest ja Eesti Rahva Muuseumist, Tiit Rosenberg ja Heiki Valk Richard Hausmannist kui ajaloolasest ja arheoloogist. Pärast lõunat rääkis Kristi Metste Mart Lepikust ja ÕES-st ning Valve-Liivi Kingisepp Julius Mägist ja Andrus Saareste kirjavahetusest. Sellel järgnes Kersti Taali raamatu „Õpetatud Eesti Seltsi ajalugu“ esitus. Ka 2018. aasta konverentsi ettekannete pinnalt koostatud artiklid on plaanis avaldada järgmises aastaraamatus.

Publikatsioonid

Möödunud aastal koostati ja toimetati järjekordne Õpetatud Eesti Seltsi aastaraamat (2017), mis nüüdseks on ilmunud ja mida esitletakse aastakoosoleku järel. Seekordse aastaraamatu peatoimetaja oli Andres Andresen, koostamist juhtis Freydis Ehrlich.

Kui me saime mõni aasta tagasi veel väita, et Eesti Teaduste Akadeemia tegevustoetusest piisab kas ÕES aastaraamatu kirjastamiseks (keeleteoimetus, küljendus, trükkimine) või seltsi sekretär-asjaajaja töötasuks, siis nüüd ei ole seda toetust niigi palju. Eelnevatel aastatel oli toetus kärbitud 4500 eurole; 2017. aastal oli TA toetus jaotatud kaheks osaks: kevadel eraldati korraldust toetust 2000 eurot ja sügisel täiendava taotluse osalise rahuldamise tulemusena veel 2000, seega kokku 4000 eurot. 2018. aastal oli TA põhitoetus 1500 eurot, millele lisandusid sihtotstarbelised 2650 eurot Kersti Taali raamatu „Õpetatud Eesti Seltsi ajalugu“ ostmiseks. Akadeemia poolelt vaadates sai ÕES 2018 aastal seega taas 4150 eurot. Seltsi juhatus ja sekretär on järjekindlalt pingutanud, et saada aastaraamatu väljaandmiseks toetust ka muudest allikatest. 2017. aasta aastaraamatu ilmumine sai teoks tänu Tartu Ülikooli kirjastamiskomisjonile (kelle toetus oli juba TA toetusega võrdne), samuti Haridus- ja Teadusministeeriumi riiklikule programmile Eesti keel ja kultuurimälu II (2014–2018) ning Eesti Kultuurkapitali tänuväärsele toetusele.

2018 aasta sügisel ilmus Õpetatud Eesti Seltsi ajalugu käsitlev mahukas monograafia Kersti Taalilt.

Koostamisel on ÕES aastaraamat 2018. Selle peatoimetaja on Kersti Taal, korraldamisega tegeleb seltsi sekretär-asjaajaja Freydis Ehrlich.

Arheoloogiategevus

Arheoloogilised kaevamised toimusid Helme keskaegse kivikabeli varemetes Mulgimaa pärimuskultuuri programmi rahastusel. Keskaegsele kivihoonele on eelnenud puust kultusrajatis, nähtavasti ristpalkpostament selle peal olnud pühakuju või ristiga. Pühamu on rajatud üsna varsti pärast vallutust - 6 münti on 13. sajandi algupoolest, kusjuures üks

on varasem 1220. aastast. Ohverdamine vältas 1360. aastateni, mil puust pühamu asemele ehitati kivist kabel (varem on ehitusajaks pakutud 15. sajandit).

Selts osales Eesti arheoloogia aastakirja Tutulus 2018. aasta numbri väljaandmisel.

Stipendium

ÕES juhatus otsustas ÕES aastaraamatus 2016 stipendiumi väärilisena esile tõsta artikli „Kolm tuhat aastat lambaid Eestis: zooarheoloogiline leiuväine ja emaliinide geneetiline mitmekesused“ ja seega väärilise stipendiumi Eve Rannamäe. Lisaks talle esitasid juhatuse liikmed stipendiumi kandidaadiks ka Kadri Taela.

Kokkuvõte

Õpetatud Eesti Selts viljeleb järjepidevalt ja stabiilselt humanitaarteadusi, täites oma põhikirjalist ülesannet edendada teadmisi eesti rahva minevikust, olevikust, keelest, kultuurist ja kirjandusest ning eestlaste asustatud maast.

Eesti Teaduste Akadeemia kaudu laekuv finantstoetus on seltsil lasknud jätkata traditsioonilist põhitegevust ettekandekoosolekute korraldamisel. ÕES potentsiaal võimaldaks tegelikult tõsta nii teaduslikku kui ka kultuurilist aktiivsust erinevate ürituste korraldamisel ja trükiste väljaandmisel. Senise rahastamissüsteemi juures on aga keeruliseks muutunud isegi aastaraamatu ja teiste trükiste väljaandmine, mis eeldab pidevat tööd lisafinantseeringute leidmiseks. 2015. aastast on andnud oma osa aastaraamatu toetamiseks riiklik programm Eesti Keel ja Kultuurimälu. See programm lõppes aastaga 2018 ja praegu pole veel teada, kas ja mis suunitlusega rahastamisprogramm võib tulla selle asemele. Ülikooli kirjastamiskomisjonilt taotlesime toetust ka sel aastal, praeguseks ei ole taotlusvooru tulemused veel teada.

Kokkuvõtteks võib juhatuse arvates lugeda ÕES mullust tegevust ikkagi hästi õnnestunuks, kuid stabiilse lisarahastuse puudus paneb edasisi tegevusi kavandades muretseda, kas meil õnnestub hoida saavutatud taset.

ÕES sekretär-asjaajaja Freydis Ehrlich
ÕES esimees prof. dr. iur. Marju Luts-Sootak
ÕES aseesimees PhD Heiki Valk

Tartu, 23.1.2019

Lisa: 2018. aasta üritused

Koos- olek	Kuupäev	Ettekandja	Teema	Osavõtjad		
				ÕES liikmed	Külalised	Kokku
1450.	24.01.2018	Kersti Taal Tiit Rosenberg	Aastakoosolek, K.Taal: Õpetatud Eesti Seltsi ajaloo periodiseerimine T. Rosenberg: Kolmkümmend aastat taastatud Õpetatud Eesti Seltsiga	27	8	35
1451.	07.02.2018	Piret Õunapuu	Nii kauge, kuid siiski nii lähedane - Vanuatu	10	7	17
1452.	21.02.2018	Liivi Varul, Mari Tõrv, Sergey Vasilyev, Lembi Lõugas, Aivar Kriiska	Sope naise lugu: infokillud nõorkeraamika kultuuri indiviidi elust, surmast ja surmajärgsetest sündmustest	7	12	19
1453.	07.03.2018	Karin Visnapuu	Riigikohtu kontroll maareformi teostamise üle Eesti Vabariigi esimesel iseseisvusperioodil	5	5	10
1454.	04.04.2018	Maarja Hollo	Traumast romaanini: Salme Ekbaumi dokumentaalaromaan „Ristitants“	5	2	7
1455.	18.04.2018	Reet Bender	Üks valge tuvi lendas üle Inglismaa ja läks trihvaa mängima. Baltisaksa lastemängudest ja liisusalmidest	4	7	11
1456.	09.05.2018	Heldur Sander	Aednik Buecki elutee ja aianduslik tegevus Pärnus, Marienburgis (Aluksne), TÜ botaanikaaias ja Peterburis	3	3	6
1457.	12.09.2018	Janika Kronberg	Märkmeid Riia vangaltest 1905 ja hiljem	4	5	9
1458.	26.09.2018	Harry Liivrand	August von Kotzebue – vääralt tõlgendatud geenius	10	11	21
1459.	10.10.2018	Monika Reppo	Kümme liitrit klaasikilde Haapsalu piiskopilinnuse käimlast ehk De la Gardie´de roll eesti klaasitööstuse arengus	9	12	21
1460.	24.10.2018	Evelyn Fridolin	Kas geokriitik on kirjandusteadlane?	3	5	8
1461.	07.11.2018	Taavi Pae	Eesti pühakodade orienteeritus ilmakaarte suhtes	9	8	17

	23.11.2018	Kersti Taal, Piret Õunapuu, Tiit Rosenberg, Heiki Valk, Kristi Metste, Valve-Liivi Kingisepp	Konverents “Õpetatud Eesti Selts 150”	19	14	33
1462.	05.12.2018	Tiit Rosenberg	Vastseliina kihelkonna “väikesed sakslased” 18.–19. sajandil	6	4	10
14	KOKKU			121	103	224

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	17 976	16 533	2
Nõuded ja ettemaksed	174	663	3
Kokku käibevarad	18 150	17 196	
Kokku varad	18 150	17 196	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	70	880	5
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	4 998	2 702	
Kokku lühiajalised kohustised	5 068	3 582	
Kokku kohustised	5 068	3 582	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	13 613	14 623	
Aruandeaasta tulem	-531	-1 009	
Kokku netovara	13 082	13 614	
Kokku kohustised ja netovara	18 150	17 196	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2018	2017	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	718	554	7
Annetused ja toetused	12 710	13 653	
Tulu ettevõtlusest	437	2 164	
Kokku tulud	13 865	16 371	
Kulud			
Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-10 919	-9 659	
Jagatud annetused ja toetused	-200	-250	8
Mitmesugused tegevuskulud	-1 708	-1 767	
Tööjõukulud	-1 567	-5 565	9
Muud kulud	-4	-140	
Kokku kulud	-14 398	-17 381	
Põhitegevuse tulem	-533	-1 010	
Muud finantstulud ja -kulud	2	1	
Aruandeaasta tulem	-531	-1 009	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2018	2017	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	-533	-1 010	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	489	-663	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	1 485	550	
Kokku rahavood põhitegevusest	1 441	-1 123	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud intressid	2	1	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	2	1	
Kokku rahavood	1 443	-1 122	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	16 533	17 655	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	1 443	-1 122	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	17 976	16 533	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2016	14 623	14 623
Aruandeaasta tulem	-1 009	-1 009
31.12.2017	13 614	13 614
Korrigeeritud saldo 31.12.2017	13 614	13 614
Aruandeaasta tulem	-531	-531
Muud muutused netovaras	-1	-1
31.12.2018	13 082	13 082

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Õpetatud Eesti Seltsi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seadusega ja seda täpsustab rahandusministri määrus.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud 01.01.2018-31.12.2018 a. majandusaasta kohta.

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes pangas olevat raha.

Ühikuks euro.

Finantskohustised

MTÜ tegutseb saadud toetuste piirides või eelmiste aastate ülejäägi arvel.

Tulud

Tulud liikmemaksudest kajastatakse vastavalt nende laekumisele.

Tulud muust tegevusest kajastatakse tekkepõhiselt.

Sihtfinantseerimine kajastatakse brutomeetodil.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Arvelduskonto SEB-üld	5 842	7 115
Arvelduskonto SEB-arh	12 134	9 418
Kokku raha	17 976	16 533

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2018	12 kuu jooksul
Nõuded seotud osapoolte vastu	174	174
Kokku nõuded ja ettemaksed	174	174
	31.12.2017	12 kuu jooksul
Nõuded seotud osapoolte vastu	175	175
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	488	488
Kokku nõuded ja ettemaksed	663	663

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2018		31.12.2017	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks		0		218
Sotsiaalmaks		0		377
Kohustuslik kogumispension		0		31
Töötuskindlustusmaksed		0		27
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0		488	0
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	0	488	653

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2018	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	60	60
Muud võlad	10	10
Kokku võlad ja ettemaksed	70	70
	31.12.2017	12 kuu jooksul
Võlad töövõtjatele	227	227
Maksuvõlad	653	653
Muud võlad		
Kokku võlad ja ettemaksed	880	880

Lisa 6 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2016	Saadud	Tulu	31.12.2017
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Uurimisi kinnisvaraõiguse ajaloost	2 702			2 702
Arheoloogia projektid	0	9 659	-9 659	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	2 702	9 659	-9 659	2 702
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	2 702	9 659	-9 659	2 702
	31.12.2017	Saadud	Tulu	31.12.2018
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Uurimisi kinnisvaraõiguse ajaloost	2 702	0	-291	2 411
Arheoloogia projektid	0	13 506	-10 919	2 587
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	2 702	13 506	-11 210	4 998
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	2 702	13 506	-11 210	4 998

Saadud toetused 2018.aastal:

Eesti Teaduste Akadeemia - 4150.- eurot (s.h baasrahastus 1500.- eurot)

Eesti Kultuurkapital - 5000.- eurot

Eesti Kultuuriministeerium - 5856.- eurot

Kokku saadud toetusi 2018.aastal 15006.- eurot (s.h baasrahastus 1500.- eurot)

Lisa 7 Liikmetelt saadud tasud (eurodes)

	2018	2017
Mittesihtotstarbelised tasud		
Liikmemaksud	718	554
Kokku liikmetelt saadud tasud	718	554

Lisa 8 Jagatud annetused ja toetused (eurodes)

	2018	2017
Stipendium	200	250
Kokku jagatud annetused ja toetused	200	250

Lisa 9 Tööjõukulud

(eurodes)

	2018	2017
Palgakulu	5 287	4 159
Sotsiaalmaksud	1 787	1 406
Kokku tööjõukulud	7 074	5 565
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	5 508	0
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	1	1

Lisa 10 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2018	31.12.2017
Füüsilisest isikust liikmete arv	124	129

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2018		31.12.2017
	Nõuded	Kohustised	Nõuded
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	174	10	174

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 28.05.2019

Õpetatud Eesti Selts (registrikood: 80084790) 01.01.2018 - 31.12.2018 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
TAAVI PAE	Juhatuse liige	20.07.2019

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Teadus- ja arendustegevus sotsiaal- ja humanitaarteaduste vallas	72201	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 55690948
Mobiiltelefon	+372 53426644
E-posti aadress	freydis.ehrlich@gmail.com